

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	အမှာစာ နိဂါး	၇ ၉
	အပိုင်း (က) ကမ္ဘာ့လူသားများနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်	
၁	(က) လူနေထိုင်မှုစနစ်နှင့် လူမှုရေးပတ်ဝန်းကျင် - လူဦးရေနှင့် နှံ့နှံ့ခြင်း - လူဦးရေတိုးတက်မှုနှင့် ကြီးထွားမှုနှုန်း - ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် လိုအပ်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်များ - သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲသွားခြင်းနှင့် လူကျန်းမာရေး	၁၃

ကျန်းမာပါစေ
ကမ္ဘာ့လူသားများနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်
 အပိုင်း (၄)
 ဝန်းကျင်
 ဒေါ်အေးအေးအေးအေး

အပိုင်း (ခ)

(က) ကမ္ဘာ့လူသားများ၏ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်

- ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ၏ စားနပ်ရိက္ခာအခြေအနေ
- ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာ လိုအပ်မှုနှင့် ထောက်ပံ့မှု
- အာဟာရလိုအပ်ချက်နှင့် လူ့ဘဝ၏ ကျန်းမာရေး

(ခ) ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာ ပေးစွမ်းနိုင်သည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်များ

- စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေမှ စားနပ်ရိက္ခာ
- သီးနှံတစ်မျိုးသာ စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် ရေသွင်းခြင်းမှ ရသော ရိက္ခာ
- ရေအရင်းအမြစ်မှ ရသော ရိက္ခာ
- တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးမှ ရသော ရိက္ခာ

(ဂ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲမှုနှင့် ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာ

- ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအကျပ်အတည်း
- ကမ္ဘာ့တစ်ဝှမ်း အငတ်ဆားကြုံရခြင်း
- အစားအစာ သန်ရှင်းရေးအတွက် ဥပဒေနှင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း
- ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းနှင့် သက်ရောက်မှု
- အာကာသသို့ ဖြန့်ကျက်ခြင်းနှင့် သက်ရောက်မှု

၇၁

၇၂

၈၅

၁၀၇

အပိုင်း (ဂ)

(က) လူသားတို့ကြောင့် ကမ္ဘာကြီးညစ်ညမ်းလာခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများနှင့် သက်ရောက်မှု

- သစ်တောများနှင့် ဒီရေတောများ ပြုန်းတီးလာခြင်း
- စိုက်ပျိုးရေးတွင် ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် ပိုးသတ်ဆေး သုံးစွဲခြင်း
- စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် မော်တော်ကားမှ ထွက်သော ဓာတ်ငွေ့များ
- ရုပ်ကြွင်းလောင်စာ၊ ဖီလောင်စာ
- လူသားတို့ စွန့်ပစ်သော အမှိုက်များ
- ဘူမိဓွမ်းအင်၊ အခြားစွမ်းအင်များ
- အိုနုန်းလွှာနှင့် ဖန်လိုအိမ် အာနိသင်တို့၏ ဆက်စပ်မှု
- ကမ္ဘာ့အပူချိန်မြင့်တက်လာခြင်း

(ခ) ကမ္ဘာကြီးညစ်ညမ်းခြင်း၊ အပူချိန်မြင့်တက်ခြင်းနှင့် သက်ရောက်မှု

- ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း
- အပူချိန်တက်လာ၍ တောမီးလောင်ခြင်းနှင့် တောင်ယာမီးရှို့လောင်ခြင်း (မြေစိုများအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း)
- အပူချိန်မြင့်တက်လာ၍ အယ်လ်နီညိုနှင့် လာနီညာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း
- အပူချိန်မြင့်တက်လာ၍ မြေအောက်ရေ ရှားပါးလာခြင်းနှင့် အဆိပ်သင့်ခြင်း
- ပင်လယ်ကွောက်တန်း ပျက်စီးမှုနှင့် ရေနယိုမိတ်စင်ခြင်း

၁၂၅

၁၅၅

- ဆည်မြောင်း၊ တာဝန် တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်
- တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ လျော့နည်းပြုန်းတီးခြင်း
- တွင်းထွက်ပစ္စည်းတူးဖော်ခြင်း
- လူတို့ကြောင့် မြေမြိုခြင်း
- အကျမြေမှ ရေဒီယိုသတ္တုကြွေစာတ်များ၏ အန္တရာယ်

(ခ) ကမ္ဘာ့အချို့နိုင်ငံများ၏ ကမ္ဘာကြီး ညစ်ညမ်းလာသည်ကို ကာကွယ်ဖြေရှင်းပုံ

နိဂုံး

၁၉၉

၂၀၉